

Підгурська В., Голубовська І. Формування медіаграмотності майбутніх учителів в процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2025. Том 13, № 1. С. 46-51. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i1-006>.

Pidhurska V., Holubovska I. Formuvannya mediahramotnosti maibutnix uchyteliv v protsesi vyvchennia ukraïnskoi movy za profesiinym spriamuvanniam [Developing media literacy of future teachers in the process of studying ukrainian language for professional use]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2025. Vol. 13, No 1. S. 46-51. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i1-006>.

УДК 378.147:811.161.2:316.774

DOI: 10.31110/2616-650X-vol13i1-006

Валентина ПІДГУРСЬКА

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-9882-6390>

tinulia@ukr.net

Ірина ГОЛУБОВСЬКА

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-0875-8487>

holubovskaiv@ukr.net

ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ролі медіаграмотності у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» у закладах вищої освіти. Окреслено важливість формування навичок критичного мислення та аналізу інформації, що є необхідним для сучасного інформаційного середовища. Проведено аналіз змісту поняття «медіаграмотність» на основі наукових джерел і запропоновано авторське визначення цього терміна. Авторки статті пропонують практичні завдання, які спрямовані на формування медіаграмотності в майбутніх педагогів. Представлені завдання охоплюють як теоретичні, так і практичні аспекти, включаючи роботу з різними видами медіа, оцінювання достовірності інформації та створення власного медіаконтенту. Особлива увага приділяється використанню критичного мислення для аналізу інформації щодо мовного законодавства, оцінювання достовірності джерел, а також розпізнавання маніпулятивних технологій у медіапросторі. Запропоновані завдання мають на меті не лише покращити знання студентів із мовного питання, а й розвинути навички свідомого сприйняття медіаконтенту, що є актуальним у сучасному інформаційному суспільстві. Авторки аналізують сучасні підходи до викладання медіаграмотності через призму мовних стилів, пропонують ефективні завдання та підкреслюють значення відповідального ставлення до інформації, поваги до авторських прав та розуміння соціальних наслідків використання медіа. Пропоновані завдання мають практичну спрямованість і орієнтовані на формування навичок ефективного професійного спілкування, критичного осмислення інформації та її відповідності етичним і мовним нормам. Розкривається значення поєднання риторичних прийомів із сучасними медійними інструментами для створення переконливих презентацій та формування культури ділового спілкування. Окремо наголошується на важливості дотримання етичних норм у цифровій комунікації та засвоєння принципів грамотного електронного листування. З'ясовано, що практичні завдання на формування медіаграмотності сприяють розвитку комунікативної компетентності здобувачів, здатності адаптуватися до інформаційних викликів сучасного суспільства, а також підвищенню якості освіти в умовах цифрової трансформації.

Ключові слова: медіаграмотність; критичне мислення; українська мова за професійним спрямуванням.

Valentyna PIDHURSKA

Zhytomyr Ivan Franko State University, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-9882-6390>

tinulia@ukr.net

Iryna HOLUBOVSKA

Zhytomyr Ivan Franko State University, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-0875-8487>

holubovskaiv@ukr.net

DEVELOPING MEDIA LITERACY OF FUTURE TEACHERS IN THE PROCESS OF STUDYING UKRAINIAN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL USE

Abstract. The article is devoted to the study of the role of media literacy in the process of studying the discipline "Ukrainian for Professional Use" in higher education institutions. The importance of developing critical thinking skills and information analysis, which is necessary for the modern information environment, is outlined. The article analyzes the content of the concept of "media literacy" on the basis of scientific sources and offers the author's definition of this term. The authors of the article propose practical tasks aimed at forming media literacy in future teachers. The tasks presented cover both theoretical and practical aspects, including working with different types of media, assessing the reliability of information and creating their own media content. Particular attention is paid to the use of critical thinking to analyze information on language legislation, assess the reliability of sources, and recognize manipulative technologies in the media space. The proposed tasks are intended not only to improve students' knowledge of the language issue, but also to develop the skills of conscious perception of media content, which is relevant in today's information society. The authors analyze modern approaches to teaching media literacy through the prism of language styles, offer effective tasks, and emphasize the importance of a responsible attitude to information, respect for copyright, and understanding the social consequences of media use. The proposed tasks are practical and focused on developing skills of effective professional communication, critical reflection on information and its compliance with ethical and linguistic norms. The importance of

combining rhetorical techniques with modern media tools to create convincing presentations and form a culture of business communication is revealed. The authors emphasize the importance of adherence to ethical norms in digital communication and mastering the principles of competent email correspondence. It has been determined that practical tasks for the formation of media literacy contribute to the development of students' communicative competence, the ability to adapt to the information challenges of modern society, as well as to improving the quality of education in the context of digital transformation.

Key words: media literacy; critical thinking; Ukrainian language for professional use.

Постановка проблеми. Сьогодення диктує нові вимоги до сучасного учителя української школи: це має бути конкурентоспроможний фахівець нової формації, який відповідає викликам часу та є не лише носієм знань, а й провідником змін, наставником і натхненником для учнів. Педагог ХХІ століття – агент змін, котрий допомагає дітям стати активними, свідомими й відповідальними громадянами. Важливий компонент сучасної педагогічної підготовки – навчання майбутніх учителів ефективно опрацьовувати та використовувати медіапродукцію, адже саме медіа займають дедалі більше місця в житті молодих людей, впливаючи на їхні знання, цінності та сприйняття світу. Уміння працювати з медіапродукцією дозволяє вчителям зробити освітній процес більш цікавим, інтерактивним та релевантним для учнів.

У концепції Нової української школи зазначається, що найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі й досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями [7]. Однією з важливих ознак фаховості сучасного вчителя є медіаграмотність, що включає в себе вміння сприймати, аналізувати, оцінювати та створювати медіатексти. Для майбутніх педагогів це особливо актуально, адже вони повинні не лише самі орієнтуватися в сучасному медіапросторі, але й навчати цього своїх учнів.

Сучасна вища освіта відіграє ключову роль у формуванні як суто професійних навичок, так і соціальних, комунікативних та критичних компетентностей, необхідних для життя в новітньому інформаційному суспільстві. У процесі підготовки студентів педагогічних спеціальностей медіаосвітня складова є надзвичайно важливою, тому що сприяє розвитку критичного мислення, формуванню медіаграмотності, вміння аналізувати та створювати медіаконтент. Окрім того, в Концепції впровадження медіаосвіти в Україні зазначається, що медіаосвітні елементи мають увійти до навчальних програм циклу професійно орієнтованої гуманітарної підготовки з різних спеціальностей у відповідних їм обсягах [3]. Отже, важливим напрямом формування навичок медіаграмотності в майбутніх учителів є інтеграція елементів медіаграмотності в окремі предмети й теми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових джерел показав, що медіаосвіта та медіаграмотність стали предметом дослідження таких зарубіжних дослідників, як: К. Безелгет, Д. Букінгем, К. Ворсноп, Д. Консидайн, Л. Мастерман, М. МакЛюен, Б. Мак-Махон, Дж. Поттер, Е. Харт, Р. Хоббс та ін.

До проблеми становлення медіаосвіти в Україні зверталися вітчизняні науковці Є. Архипова, С. Бойко, О. Волошенюк, Н. Габор, І. Жилавська, В. Іванов, Н. Ілюк, Л. Кульчинська, І. Курлішук, Л. Найдьонова, В. Різун, О. Хомич, Н. Шубенко та ін. Педагогічні умови формування медіаграмотності досліджували А. Анджеевська, М. Антонченко, Т. Бешок, О. Волошенюк, О. Георгіаді, О. Гринь, Д. Дзюба, Н. Духаніна, О. Майборода, М. Матвійчук, Ю. Казаков, Т. Качак, О. Кравчишина, І. Наумук, Г. Онкович, Л. Петрик, Ю. Погребняк, М. Попов, О. Семенов, Н. Сіранчук, І. Шевирьова та ін.

Можливості інтеграції медіаосвіти й філологічних дисциплін висвітлювали в своїх публікаціях Г. Онкович, М. Боголюбова, Н. Флегонтова [9]; авторки розглядали можливості медіаосвіти як технології в освітньому процесі вищої школи на прикладі дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Л. Деркач [1] висвітлювала можливості реалізації змісту програми «Медіаграмота в педагогічних училищах і коледжах» під час вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». О. Турко [10] у своєму дослідженні описує шляхи формування інфомедійної грамотності майбутніх педагогічних фахівців на прикладі лінгвістичних завдань та стратегій розвитку критичного мислення.

Отже, тема впровадження медіаосвіти в навчальний процес вищої школи, зокрема на заняттях із дисциплін філологічного спрямування, є надзвичайно актуальною та потребує ретельного дослідження. Тому автори презентують своє бачення проблеми формування медіаграмотності майбутніх фахівців на заняттях з української мови за професійним спрямуванням.

Проаналізуємо визначення поняття «медіаграмотність» у сучасній науковій літературі. В оновленій редакції Концепції впровадження медіаосвіти в Україні знаходимо таке тлумачення: «медіаграмотність – складова медіакультури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично тлумачити інформацію, отриману з різних медіа, відділяти реальність від її віртуальної симуляції, тобто розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують» [3]. О. Третяк наголошує, що «медіаграмотність є відкритим у часі процесом. Вона дозволяє сучасній

людині ухвалювати обґрунтовані рішення, менше залежати від впливів, краще розуміти межу між реальністю та медійною картиною світу, між фактом та маніпуляцією. Тобто залишатися собою і змагатися за власні цінності. Медіаграмотність є запорукою виживання і успіху в новому інформаційному середовищі» [2, с. 357]. У навчальному посібнику «Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід» зазначається, що «медіаграмотність – це комплекс навичок та вмінь не лише користуватися технікою мас-медіа та спілкуватися з її допомогою, а насамперед розрізняти першорядну й другорядну інформацію, абстрагуватися від надлишкової, сповна сприймати зміст, «прочитувати» підтекст і тлумачити його» [5, с. 75]. В. Іванов, зокрема, визначає медіаграмотність як сукупність мотивів, знань, умінь і можливостей, які сприяють добиранню, використанню, критичному аналізу, оцінюванню та передаванню медіатекстів різних форм, жанрів [4, с. 10]. На думку І. Намук, медіаграмотність є здатністю людини ефективно використовувати, аналізувати та оцінювати медійну продукцію [6, с.163]. Слушно зауважує І. Ладика: медіаграмотність – це розуміння прийомів, за допомогою яких медіа створюють різні типи повідомлень, того, як вони подають інформацію і які методи використовують для організації матеріалу, критичний погляд на медіаконтент [4, с. 27].

Отже, медіаграмотність – це сукупність знань, навичок і вмінь, які дозволяють людині критично сприймати, аналізувати, оцінювати й створювати медіаконтент; вона спрямована на розвиток свідомого споживання інформації та зменшення впливу дезінформації чи маніпуляцій.

Медіаграмотність забезпечує інтеграцію нових технологій у навчальний процес, сприяє розвитку критичного мислення та допомагає педагогам стати ефективними наставниками в умовах швидко змінюваного інформаційного середовища. Бути медіаграмотним означає ефективно використовувати медіаресурси, критично сприймати інформацію та розуміти вплив медіа на суспільство й особистість.

У сучасному світі, де інформація поширюється через різноманітні платформи та канали, медіаграмотність стає важливою складовою професійної компетентності педагога. Здобувачі освіти повинні постійно вдосконалювати свою медіаграмотність, вивчаючи нові медіаформати, освоюючи новітні технології, а також удосконалюючи навички створення власних медіаресурсів (відео, презентації, подкасти тощо). Це дозволить їм досягнути більших успіхів у навчанні та адаптуватися до сучасних викликів.

Уміння критично мислити – основа медіаграмотності. Головними характеристиками критичного мислення є здатність ставити під сумнів отримані дані, аналізувати джерела та перевіряти їхню надійність; уміння виділяти головне, відокремлювати факти від емоцій чи маніпуляцій; уникати упереджень або фейків; формування обґрунтованої думки, яка базується на доказах, а не на емоціях чи стереотипах; визнання помилок і відкритість до нової інформації. Ці вміння особливо важливі в сучасному світі, де інформація поширюється миттєво, а маніпуляції трапляються все частіше. Упровадження медіаграмотності та критичного мислення в повсякденне життя допомагає стати свідомими громадянами.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності використання запропонованих різнопланових завдань, які спрямовані на формування медіаграмотності майбутніх учителів у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням.

Методи дослідження. Для виявлення стану досліджуваної проблеми було проведено аналіз наукових джерел, порівняння, систематизація та узагальнення даних.

Виклад основного матеріалу дослідження. З 2010 року, від часу ухвалення Президією Національної академії педагогічних наук України Концепції впровадження медіаосвіти, навчальні медіаосвітні програми активно впроваджуються в освітній процес загальноосвітніх шкіл, закладів вищої освіти та закладів післядипломної педагогічної освіти. У ЗВО такі курси зазвичай упроваджуються в навчальний процес за рахунок годин вибіркового освітнього компоненту; шляхом інтеграції окремих тем програми з медіаграмотності й тем певних навчальних дисциплін, або через інтеграцію елементів медіаосвіти в навчальні матеріали освітнього компоненту. Цей процес має інтегруватися в навчання шляхом поєднання теоретичних знань із практичними завданнями, спрямованими на роботу з медіатекстами, критичне мислення та використання сучасних інформаційних ресурсів.

Курс «Українська мова за професійним спрямуванням» є унікальною освітньою компонентою для формування медіаграмотності у студентів педагогічних спеціальностей. Розгляньмо завдання, виконання яких спрямоване на розвиток медіаграмотності у майбутніх освітян.

Так, при опрацюванні теми «Мовне законодавство та мовна політика в Україні» можна запропонувати студентам виготовити інтерактивний плакат, що стане гарним способом для активного залучення здобувачів до процесу вивчення нового матеріалу. Для створення інтерактивних плакатів існують різні онлайн-сервіси, зокрема ThingLink або Genially. До плакату можна додати відеофрагменти інтерв'ю, де громадяни висловлюють свої думки про мовне законодавство; інтегрувати посилання на закони, наприклад, на Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як

державної» та ін. Genially дозволяє створювати презентації, інфографіку й інтерактивні плакати з багатим вибором анімацій та інтерактивних елементів. За допомогою цієї платформи студенти можуть підготувати хронологічну шкалу мовного законодавства України, додавши важливі історичні дати й події; розробити інтерактивну інфографіку, яка відображає статистику використання української та інших мов в освіті, культурі, ЗМІ.

Такі завдання полегшують розуміння законодавчих норм та їх впливу на суспільство; окрім того, студенти не тільки засвоюють знання, а й учаться використовувати цифрові інструменти.

Вивчаючи тему «Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні», здобувачі опановують медіаграмотність у процесі аналізу текстів публіцистичного, наукового й офіційно-ділового стилів; уміння розрізняти факт і думку, перевіряти джерела допоможе майбутнім фахівцям критично сприймати інформацію. Зокрема важливо зацентрувати увагу на виявленні маніпулятивних прийомів в усному мовленні та текстах, а також ознайомити здобувачів з особливостями офіційно-ділового стилю в медійному контенті. Також можна запропонувати студентам створити презентації чи відеоматеріали, де використовується мова відповідного стилю. При вивченні теми доречним буде написати есе на актуальну тематику. Для цього здобувачі повинні самостійно знайти кілька джерел інформації з різних медіа, звертаючи увагу на їхню надійність, авторитетність та репутацію. А щоб уникнути використання фейкових новин, бажано перевіряти ключову інформацію в кількох незалежних джерелах. У тексті есе студенти мають чітко розмежовувати факти і власні судження, що допоможе усвідомити різницю між об'єктивною інформацією та суб'єктивними висновками, а також навчить майбутніх бакалаврів підкріплювати свої аргументи посиланням на джерела інформації. У процесі написання есе студенти не лише розвивають навички письма, а й отримують практичний досвід аналізу й оцінювання інформації, що є основою медіаграмотності.

Спілкування – ключовий елемент професійного середовища, а вміння аналізувати, оцінювати та ефективно використовувати інформацію – невід'ємна частина сучасного медіапростору. Формування медіаграмотності в межах теми «Спілкування як інструмент професійної діяльності» може включати завдання, спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, ефективної комунікації та роботи з інформацією. Так, на практичних заняттях студентам можна запропонувати: скласти сценарій вирішення конфлікту в професійному середовищі за допомогою ефективної комунікації; провести командне обговорення питань впливу медіа на професійну діяльність, використовуючи реальні приклади; створити професійне повідомлення для соціальної мережі з урахуванням цільової аудиторії; обговорити етичні питання, пов'язані з використанням медіа у професійній діяльності, наприклад, збереження конфіденційності чи повага до авторських прав; оцінити ризики та переваги публікацій професійного характеру в соцмережах. Таким чином можна підготувати студентів до свідомого й відповідального використання інформації.

Медіаграмотні майбутні фахівці при звичаються до аналізу отриманої з різних джерел інформації, що допомагає уникати помилкового тлумачення або поширення неправдивих даних під час спілкування. Уміння розглядати різні точки зору, перевіряти джерела та не піддаватися маніпуляціям сприяє вибудовуванню більш толерантних стосунків. Навички роботи з цифровими інструментами, соцмережами та з іншими платформами поліпшують процес комунікації, унеможлижуючи конфліктні ситуації. Завдяки медіаграмотності студенти вчаться чітко висловлювати свої думки, підкріплюючи їх достовірними фактами. Тож медіаграмотність не лише дає змогу розібратися в інформаційному потоці, а й сприяє покращенню якості комунікації в усіх її формах.

У процесі вивчення теми «Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації» студенти можуть виконати завдання, що поєднують опанування навичок роботи з діловими документами та критичне мислення в медіасередовищі. На практичному занятті здобувачі мають порівняти кілька текстів ділових паперів, знайдених у відкритих джерелах (наприклад, у мережі Інтернет), на предмет їх достовірності, стилю, повноти та релевантності.

Вважаємо своєчасним обговорити з майбутніми учителями проблему захисту ділових документів у цифровому форматі (шифрування, використання електронного підпису тощо) та попросити їх розробити рекомендації щодо захисту конфіденційності у професійній комунікації.

Для розвитку вміння критично ставитися до інформації студенти розглядають таку ситуацію: «Ви отримали недосконало складений документ (наприклад, резюме з перебільшеними досягненнями)». Здобувачі освіти мають визначити, які помилки, маніпуляції або невідповідності тут наявні. Також можна провести дискусію, написати есе на тему «Етичні норми в складанні ділових паперів» тощо. Такі завдання сприятимуть не лише розвитку навичок роботи з діловими паперами, але й формуванню критичного мислення, здатності аналізувати й створювати якісний контент, усвідомлення етичних аспектів медіакомунікації.

На заняттях, присвячених темі «Науковий стиль і його засоби в професійному спілкуванні», студенти вчаться правильно й точно використовувати наукову й фахову термінологію у професійному спілкуванні. Кращому засвоєнню навчального матеріалу сприятимуть і завдання, спрямовані на

формування уявлень про етику наукового спілкування, зокрема про важливість цитування, уникання плагіату, правильну інтерпретацію результатів досліджень. Здобувачі можуть написати короткі наукові тексти (есе, реферат, статтю) з використанням засобів наукового стилю, дотримуючись логічної послідовності; опанувати правила оформлення цитувань, посилань у тексті; удосконалити вміння складати таблиці, графіки, діаграми, які ілюструють наукові дані та ін. Такі завдання сприяють розвитку медіаграмотності студентів, допомагають краще розуміти роль наукового стилю в професійному спілкуванні та вдосконалювати навички роботи з науковими текстами.

Сучасні фахівці мають оволодіти й навичками усного публічного мовлення. Вивчення теми «Риторика і мистецтво презентації» спрямоване на розвиток комунікативних навичок студентів та їх уміння ефективно донести інформацію до широкої аудиторії. З цією метою здобувачі презентують свої наукові ідеї у публічних виступах на семінарах, конференціях, засіданнях наукових гуртків та проблемних груп. Зокрема майбутні педагоги можуть підготувати відеOVERсію свого виступу, а потім переглянути запис і зробити критичний аналіз щодо використання невербальних елементів (жести, міміка, поза) та ефективності комунікації з аудиторією. Також студенти можуть підготувати мотиваційну промову, щоб надихнути одногрупників на активну участь у певній діяльності (навчанні, волонтерстві, організації заходів), використовуючи психологічні та риторичні техніки. Здобувачі мають створити презентацію за допомогою PowerPoint, Canva або іншого мультимедійного інструменту, враховуючи як візуальні, так і вербальні елементи. При цьому дизайн підпорядковується меті презентації, зміст відповідає логіці викладу.

Формуванню риторичної компетентності студентів сприятиме й групове дискусування. Здобувачі поділяються на групи і проводять дебати з актуальної теми, наприклад: «Майбутнє дистанційної освіти: переваги та недоліки», «Чи повинна бути освіта безкоштовною для всіх?», «Як змінилася роль учителя у сучасному світі?» та ін. Такий вид роботи спрямований на розвиток комунікативних та аналітичних навичок студентів, критичного мислення, вміння аргументувати свою позицію та слухати інших; на усвідомлення різноманітності вибору ідей і підходів до розв'язання певної проблеми. Важливим аспектом є підготовка до дебатів, що включає дослідження теми, збір фактів, розгляд різних точок зору й підготовку аргументів. Ці завдання допоможуть студентам розвинути навички ефективного спілкування, впевнено виступати перед публікою і застосовувати риторичні прийоми для досягнення своїх цілей.

У цифрову епоху, коли велика частина ділового спілкування відбувається в електронному форматі, знання правил етикету листування є ключовими для побудови позитивного іміджу, уникнення конфліктів та досягнення поставлених цілей. Тема «Етикет службового листування» охоплює основи правильного, професійного й етичного спілкування в діловій кореспонденції. Завдання в межах цієї теми можуть включати:

- ✓ редагування некоректно складених листів із метою приведення їх до стандартів етикету (правильність звернень, уникнення двозначностей, коректність мови);
- ✓ формулювання ввічливих зворотів і фраз для початку й завершення листа;
- ✓ моделювання реальних ситуацій службового листування (відповідь на скаргу клієнта, підготовка запрошення на захід тощо);
- ✓ аналіз ситуацій, коли необхідно дотримуватися особливої дипломатичності в листуванні (наприклад, у разі відмови);
- ✓ вивчення правил службового листування через електронну пошту та ін.

Опанування цієї теми не лише сприяє професійному розвитку, а й розширює компетентності в царині цифрової комунікації.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Формування медіаграмотності майбутніх учителів на заняттях з ОК «Української мова за професійним спрямуванням» є важливим складником підготовки сучасного педагога. Медіаграмотність дозволяє здобувачам критично оцінювати інформацію, розпізнавати маніпуляції, створювати якісний контент та ефективно працювати з різноманітними джерелами інформації. Запропоновані завдання допоможуть інтегрувати медіаграмотність у навчальний процес і сформувати у студентів компетенції, необхідні для успішної професійної діяльності. Перспективою подальших розвідок вважаємо вивчення шляхів інтеграції медіаграмотності в інші гуманітарні освітні компоненти, передбачені навчальним планом для підготовки бакалаврів освітньої галузі.

Список використаних джерел

1. Деркач Л. М. Інтеграція засобів медіаосвіти в навчання української мови (за професійним спрямуванням) майбутніх педагогів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 59. Вип. 3. С. 62–75.
2. Іванов В., Іванова Т. Медіаосвіта і медіаграмотність як актуальні тенденції виховання сучасної молоді. *Збірник статей методологічного семінару «Медіаосвіта в Україні : наукова рефлексія викликів, практик, перспектив»*. Київ, 2013. С. 25–44.

3. Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти : збірник статей / редкол. : В. Ф. Іванов (голов. ред.) [та ін.]. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. 400 с.
4. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: <http://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>.
5. Ладика І. Медіаграмотність як сучасна потреба інформаційного суспільства. *Збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність : міжнародний досвід та українські перспективи»*. Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. С. 35–39.
6. Медіакультура особистості : соціально-психологічний підхід : навчально-метод. посібник / О. Т. Баришполец, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко та ін. ; за ред. : Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2009. 440 с.
7. Наумук І. Розвиток медіаосвіти в Україні : сучасний стан та вимога сьогодення. *Молодь і ринок*. 2015. № 3. С. 162–166.
8. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи / заг. ред. Грищенка М. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
9. Онкович Г., Боголюбова М., Флегонтова Н. Медіаосвіта як технологія при вивченні курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». *Нові технології навчання* : збірник наукових праць. Київ, 2020. Вип. 94. С. 253–259.
10. Турко О. Шляхи формування інфомедійної грамотності майбутніх фахівців із початкової та дошкільної освіти засобами курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». *Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти* : збірник статей / за ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. С. 360–365.

References

1. Derkach, L. M. (2017). Intehratiia zasobiv mediaosvity v navchannia ukrainskoi movy (za profesiinym spriamuvanniam) maibutnikh pedahohiv. [Integration of media education in Ukrainian language teaching (for professional purposes) of future teachers.]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, vol. 59, issue. 3, 62-75. (in Ukrainian).
2. Ivanov V., Ivanova T. (2014). Mediaosvita i mediahramotnist yak aktualni tendentsii vykhovannia suchasnoi molodi [Media education and media literacy as current trends in the education of modern youth]. *Zbirnyk statei metodolohichnoho seminaru «Mediaosvita v Ukraini: naukova refleksiiia vyklykiv, praktyk, perspektyv» – Collection of papers from the methodological seminar “Media Education in Ukraine: Scientific Reflection on Challenges, Practices, and Prospects”*. Kyiv. 25–44 [in Ukrainian].
3. Ivanov V. (ed.) (2021). Infomediina hramotnist – nevidiemna skladova navchalnoho protsesu zakladu vyshchoi osvity : zbirnyk statei [Infomedia literacy as an integral part of the educational process of a higher education institution: a collection of articles]. Kyiv: Akademiia ukrainskoi presy, IREX, Tsent Vilnoi presy. 400 [in Ukrainian].
4. Kontsepsiia vprovadzhennia mediaosvity v Ukraini (nova redaktsiia)[The concept of implementing media education in Ukraine (new edition)]. Retrieved from: <http://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>
5. Ladyka I. (2018). Mediahramotnist yak suchasna potreba informatsiinoho suspilstva [Media literacy as a contemporary necessity of the information society]. *Zbirnyk statei Shostoї mizhnarodnoi naukovo-metodychnoi konferentsii «Praktychna mediahramotnist: mizhnarodnyi dosvid ta ukrainski perspektyvy» – Collection of articles of the Sixth International Scientific and Methodological Conference “Practical Media Literacy: International Experience and Ukrainian Prospects”*. Kyiv: Tsent Vilnoi Presy, Akademiia ukrainskoi presy. 35–39 [in Ukrainian].
6. Baryshpolets O., Naidonova L.(eds.), Myronenko H.(eds) et al. (2009). Mediakultura osobystosti: sotsialno-psykhologichnyi pidkhid: navchalno-metod. posibnyk [Media culture of the individual: a social and psychological approach: a study guide]. Kyiv: Milenium. 440 [in Ukrainian].
7. Naumuk I. (2015). Rozvytok mediaosvity v Ukraini: suchasnyi stan ta vymoha sohodennia [Development of Media Education in Ukraine: Current Status and Current Demands]. *Molod i rynek №3 - Youth and the pulse of the market, Vol.3*. 162–166 [in Ukrainian].
8. Hryshchenko M. (ed.). Nova ukrainska shkola: kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly [New Ukrainian School: Conceptual Framework for Secondary Education Reform]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
9. Onkovych, H., Boholiubova, M., Flehontova, N. (2020). Mediaosvita yak tekhnolohiia pry vyvchenni kursu «Ukrainska mova za profesiinym spriamuvanniam». *Media education as a technology in studying the «Ukrainian Language for Professional Purposes» course]. *Novi tekhnolohii navchannia: zbirnyk naukovykh prats*. DNU «Instytut modernizatsii zmistu osvity». Kyiv, Vyp. 94, 253-259. (in Ukrainian).
10. Turko, O. V. (2021). Shliakhy formuvannia infomediinoi hramotnosti v maibutnikh fakhivtsiv iz pochatkovoї ta doshkilnoi osvity zasobamy kursu «Ukrainska mova (za profesiinym spriamuvanniam)» [Ways of Developing Information and Media Literacy among Future Primary and Pre-School Professionals by Means of the Course «Ukrainian Language (by Professional Direction)»]. *Infomediina hramotnist – nevidiemna skladova navchalnoho protsesu zakladu vyshchoi osvity – Media and Information Literacy is an Integral Part of the Learning Process of an Institution of Higher Education*. (pp. 360–365). Kyiv: Akademiia ukrainskoi presy, IREX, Tsent Vilnoi presy [in Ukrainian].